

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 43P/77/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221205408
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Burkušová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7221205408.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné nám. 9, Košice, dieťa rodičov: matka Z. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. X, F., prechodne Č.Á. XX, F., otec: C. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, F., na návrh navrhovateľky: P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. X, F., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu úpravu styku blízkej osoby s maloletou, takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľky, P. K., nar. XX.XX.XXXX, na nariadenie neodkladného opatrenia, doručený Okresnému súdu Košice II dňa 19.07.2021, z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 19.07.2021 stará matka maloletej podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil úpravu styku s maloletou raz do mesiaca v posledný víkend v mesiaci od piatku 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod. s tým, že stará matka by maloletú vyzdvihla v bydlisku matky a odovzdala matke v čase určenom. Zároveň podala aj návrh vo veci samej, ktorý označila ako úpravu práv a povinností blízkej osoby (starej matky) k maloletej.

2. Podanie návrhu odôvodnila tým, že ako stará mama maloletú nevidela od septembra 2020, kedy bola odovzdaná jej synom, teda otcom maloletej, matke. Dovtedy ona ako stará matka počas dvoch rokov strávila drvivú väčšinu času, keďže otec musel pracovať a starať sa o domácnosť, o maloletú a najmä splácať hypotéku, zabezpečovala maloletej všetko - „servis“ cez stravu, hygienu, hry. Zároveň navrhovateľka uviedla, že na Okresnom súde Košice II sa vedie pod sp. zn. 43P/148/2018 konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej, ktoré ešte nie je právoplatne skončené a existuje tu nutne potreba dočasnej úpravy, bola nútená podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Ďalej uviedla, že súd rozhodol neodkladným opatrením v prospech matky a vôbec do rozhodnutia nezahrnul otca, t.j. nestanovil mu žiadny čas na styk s maloletou, čím ona nemá možnosť stretnúť s maloletou a vidieť ju. Nariadenie neodkladného opatrenia považuje za nevyhnutné pretože existujú skutočnosti, pre ktoré je potrebné provizórne (dočasne) upraviť pomery účastníkov konania s cieľom ničím nerušené judikovanie vo veci samej, keďže ide o maloleté dieťa, je potrebné zabezpečiť nevyhnutnú starostlivosť. Kvôli vzájomným sporom otca maloletej s matkou maloletej je ona ako stará matka diskvalifikovaná zo stretávania s vnučkou, s ktorou chce byť v kontakte, pretože ju má rada, majú blízky vzťah a ak s ňou chce stráviť aspoň nejaký čas, musí podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Uznesením č.k. 43P/77/2021-10 zo dňa 20.07.2021 súd ustanovil na zastupovanie maloletej v tomto konaní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice ako kolízneho opatrovníka.

4. Kolízny opatrovník súdu dňa 23.07.2021 predložil správu z prešetrenia rodinných, bytových a sociálnych pomerov na strane rodičov a zistil, že stará matka maloletej trvá na návrhu. Návrh podala, pretože maloletú nevidela od septembra 20120, pričom predtým ju vídala každý deň. Teraz s ňou nie je v kontakte žiadnou formou. Návrh nepodala skôr, lebo jej syn v konaní o úpravu styku, podal

odvolanie, aby sa s maloletou mohol stretávať, ale súd ešte nerozhodol. Dňa 22.07.2021 úrad vykoval sociálne zisťovanie v prirodzenom prostredí na adrese Č. XX, F., kde býva matka s maloletou. Matka v rozhovore uviedla, že s návrhom starej matky nesúhlasí. V júni podala návrh na súd, nakoľko sa nevie s otcom maloletej dohodnúť kam maloletá nastúpi na základnú školu a to súd nerieši. So starou matkou nie je v kontakte žiadnou formou, stará matka ju nikdy nekontaktovala, hoci číslo na ňu môže mať prostredníctvom otca dieťaťa. Matka uviedla, že maloletá sa na starú mamu nepýta, iba na sesternicu H.. Kolízny opatrovník viedol rozhovor s maloletou za účelom zachovania práva maloletej uplatňovať a vyjadriť svoj názor ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa jej týkajú a ktoré sú rozhodujúce pre súdne konanie. Rozhovor bol realizovaný v prirodzenom prostredí bez prítomnosti zákonného zástupcu. V. sa vyjadrila, že sa má dobre, pôjde na výlet, teší sa. S babkou nie je v kontakte ani so sesternicou. Naposledy bola u babky s otcom, nevedela presne uviesť kedy to bolo. Na otázku či by sa chcela s babkou stretávať a aj so sesternicou, uviedla, že áno, bolo jej tam dobre. Babka ju učila písmenká, napísať meno, aj rátať do 20. Dodala, že C. bola na ňu zlá, kričala na ňu, dávala jej tresty. Na otázku, aké tresty, V. uviedla príklad, keď všetci išli na chatu, C. nešla, lebo ona tam nechce chodiť, tak nešla ani ona. Na otázku či nedostávala tresty len, keď naozaj niečo vyviedla, uviedla, že nie, aj keď nič neurobila tak ju Andrea trestala. Na otázku, ako trávila čas u babky, povedala, že chodili do obchodu, so psom, na výlety nechodili. Tamarka bola komunikatívna, dobre naladená, ľahko nadväzuje komunikáciu, odpovedá na kladené otázky. Ide o aktívne dieťa, ktoré dlho neposedí na jednom mieste, stále niečo robí. V domácnosti matky sa cíti dobre, vychádza dobre aj s partnerom matky. S mladším bratom sa rada hrá. V. sa teší do školy, nevie ešte kam pôjde. S mamou vychádza tiež dobre, v komunikácii medzi ňou a matkou vidieť, že sa majú radi, matka jej prejavuje náklonnosť, sranduje s ňou, vie ju výchovne usmerniť. V starostlivosti matky nezaznamenali žiadne pochybnosti ani zanedbanie. Záverom šetrenia úrad konštatoval, že vo veci nariadenia neodkladného opatrenia nie je osvedčená naliehavá potreba dočasne upraviť pomery. Život a zdravie maloletej nie je v ohrození. Má za to, že stará matka, ako aj otec maloletej, mali možnosť podať riadny návrh eventuálne neodkladné opatrenie na úpravu styku už skôr, nakoľko V. je u matky od septembra 2020 a ani jeden z nich tak neurobil. Konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností nie je právoplatne skončené, preto nie je možné uprednostniť starú matku a jej návrh na úpravu styku, keďže súd prioritne rieši vzťah a zverenie maloletej, do tej ktorej starostlivosti rodičov.

5. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

6. Podľa ust. § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa ust. § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa ust. § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa ust. § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa ust. § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa ust. § 324 ods. 1, 2 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

15. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. Podľa ust. § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Podľa ust. § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá z nich dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Príbuznými v priamom rade sú pritom priami predkovia a priami potomkovia, teda ja starí rodičia.

18. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie spravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

19. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

20. Súd po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že stará matka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila nalievajúcu potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletému dieťaťu, ktoré by odôvodňovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Z návrhu vyplýva, že starostlivosť o maloletú aktuálne zabezpečuje matka. Z návrhu starej matky však

jednoznačne nevyplýva, v čom spočíva nebezpečenstvo pre maloleté dieťa, z ktorého by plynula potreba bezodkladnej úpravy pomerov. Skutočnosť, že matka maloletej majú nezhody s otcom nezhody a nevedia sa dohodnúť na úprave styku, samé o sebe nie sú právnym základom pre okamžitý zásah súdu v navrhovanom smere. Súd vychádzal tiež zo záverov kolízneho opatrovníka, ktorý prešetril pomery v rodine maloletej a je rovnakého názoru, že pokiaľ nie je upravený styk rodičov k maloletému dieťaťu, nie je na mieste prioritne riešiť úpravu styku s inou blízkou osobou. Pokiaľ nie je riadne upravený styk otca s maloletou, nie je na mieste upraviť styk maloletej so starou matkou, ktorá je matkou otca maloletej, čím by došlo zákonite k stretávaniu sa otca s maloletou, hoci jeho styk nie je súdom upravený, ani rodičmi dohodnutý.

21. Zo súdneho spisu tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 43P/77/2021 mal súd za preukázané, že predmetom tohto konania je návrh otca na zverenie maloletej do jeho výlučnej osobnej starostlivosti a zaviazanie matky na platenie výživného. Toto konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené. V konaní bolo súdom nariadené neodkladné opatrenie č.k. 43P/148/2018-370 zo dňa 10.09.2020, na základe ktorého súd zveril dočasne maloletú do osobnej starostlivosti matky s trvaním do právoplatného skončenia konania vo veci smej a zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 8CoPno/1/2019-161 zo dňa 31.01.2019. Toto uznesenie bolo potvrdené odvolacím súdom uznesením č.k. 7CoP/11/2020-404 zo dňa 14.10.2020. Uznesením č.k. 43P/48/2018-498 zo dňa 01.02.2021 súd účastníkom konania uložil výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť s odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice po dobu 3 mesiacov.

22. Až výsledky v plnom rozsahu vykonaného dokazovania v konaní o návrhu vo veci samej preukážu, či pomery v rodine maloletej opodstatňujú potrebu upraviť styk maloletej so starou matkou a v akom rozsahu. Z uvedeného dôvodu skutočnosti tvrdené starou matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd považuje za okolnosti, ktoré však majú význam a je potrebné sa nimi zaoberať v konaní vo veci samej. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je vytvorený dostatočný priestor na zistenie skutočného stavu a jeho posúdenie a vyhodnotenie vzhľadom na zákonom stanovenú 30 dňovú lehotu na vydania rozhodnutia (§ 328 ods. 2 CSP).

23. Vychádzajúc z uvedeného súd nenašiel právny základ pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože nebola preukázaná naliehavosť potreby zásahu súdu do pomerov účastníkov konania a nebolo preukázané ohrozenie záujmov maloletého dieťaťa. Súd preto návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice II.

V zmysle ust. § 363 CSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitosti uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa ust. § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa ust. § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.